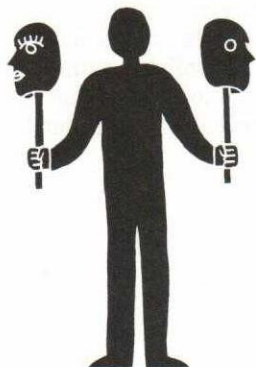

OBSAH

10 ÚVOD

ZÁKLADY SOCIOLOGIE

- 20 Fyzická porážka nikdy neznačí zánik národa
Ibn Chaldún
- 21 Ľudstvo vždy putovalo a usádzalo sa, zhodovalo a hádalo sa v skupinách a spoločenských
Adam Ferguson
- 22 S pomocou vedy sa dá vytvoriť lepší svet
Auguste Comte
- 26 Deklarácia nezávislosti sa nevzťahuje na polovicu ľudstva
Harriet Martineauová
- 28 Zánik buržoázie a víťazstvo proletariátu sú rovnako neodvratné
Karl Marx

- 32 Gemeinschaft a Gesellschaft
Ferdinand Tönnies
- 34 Tak ako ľudské telo aj spoločnosť má vzájomne prepojené orgány, potreby a funkcie
Émile Durkheim
- 38 Železná klieťka racionality Max Weber
- 46 Mnohé osobné problémy je nutné chápať v rámci verejných problémov
Charles Wright Mills
- 50 Venujte najvšednejším činnostiam takú pozornosť, akú by ste venovali mimoriadnym udalostiam
Harold Garfinkel
- 52 Kde je moc, tam je odpor
Michel Foucault
- 56 Rod je druh imitácie, pre ktorú neexistuje originál
Judith Butlerová

SOCIÁLNA NEROVNOSŤ

- 66 Obviňujem buržoáziu zo sociálnej vraždy
Friedrich Engels
- 68 Problémom 20. storočia je rasová diskriminácia
W. E. B. Du Bois
- 74 Chudobní sú vylúčení z bežných životných modelov, zvyklostí a činností Peter Townsend
- 75 Na britskej vlajke nie je čierna farba
Paul Gilroy
- 76 Pocit príslušnosti
Pierre Bourdieu
- 80 Orient je javiskom, ktoré zahŕňa celý Východ
Edward Said
- 82 Geto je domovom černochovej Elijah Anderson
- 84 Nástroje na oslobodenie môžu plodiť pocit nedôstojnosti
Richard Sennett
- 88 Záujem mužov o patriarchát sa koncentruje do hegemonnej maskulinity
R. W. Connellová

90 Biele ženy nesú spoluvinu za tento imperialisticko kapitalistický patriarchát ovládaný bielymi šovinistami bell hooks

96 Na analýzu rodovej nerovnosti je nevyhnutne potrebný koncept patriarchátu Sylvia Walbyová

MODERNÝ ŽIVOT

104 Cudzinci nie sú vnímaní ako jednotlivci, ale ako neznámi určitého typu Georg Simmel

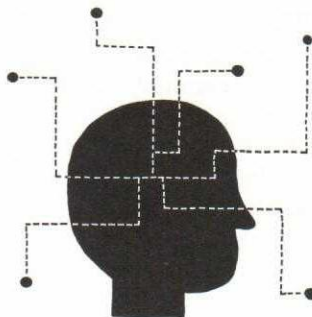
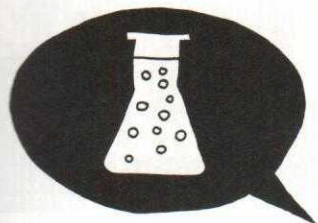
106 Sloboda pretvárať naše mestá aj seba samých Henri Lefebvre

108 Treba mať oči na ulici Jane Jacobsová

110 Dorozumievať sa dá len komunikáciou Niklas Luhmann

112 Spoločnosť by mala formulovať, čo je správne Amitai Etzioni

120 Mcdonaldizácia v podstate ovplyvňuje všetky aspekty spoločnosti George Ritzer

124 Vázby v našich komunitách ochabujú Robert D. Putnam

126 Disneyzácia nahrádza nudnú všednosť veľkolepými zážitkami Alan Bryman

128 Bývanie v lofte je ako bývanie vo výkladnej skrini Sharon Zukinová

ŽIVOT V GLOBÁLNOH SVETE

136 Pri vstupe do sveta tekutej modernity sa vzdajte všetkej nádeje na totalitu Zygmunt Bauman

144 Moderný svetový systém Immanuel Wallerstein

146 Globálne záležitosti, lokálne perspektívy Roland Robertson

148 Zmene klímy sa neprikladá dostatočný význam Anthony Giddens

150 Bez globálnej kognitívnej spravodlivosti nemôže nastať sociálna spravodlivosť Boaventura de Sousa Santos

152 Uvoľnenie produktívnej kapacity silou mysle Manuel Castells

156 Žijeme v nekontrolovateľnom svete Ulrich Beck

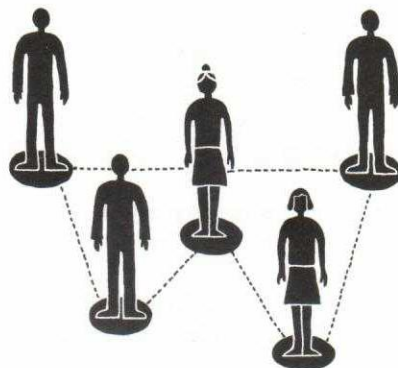
162 Občas sa zdá, že celý svet je v pohybe John Urry

163 Národy si možno predstavovať a budovať ich aj s pomerne slabou oporou v histórii David McCrone

164 Globálne veľkomestá sú strategickými miestami pre nové typy činností Saskia Sassenová

166 Rôzne spoločnosti si osvojujú prvky modernity odlišným spôsobom Arjun Appadurai

170 Procesy zmeny pretvárajú vzťahy medzi ľuďmi a komunitami David Held

KULTÚRA A IDENTITA

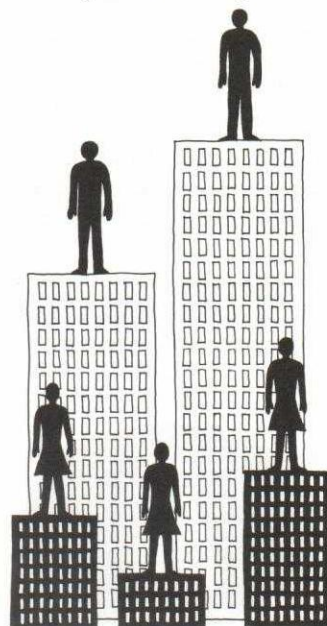
- 176 **Subjektové ja a objektové ja** G. H. Mead
- 178 **Výzvou modernity je žiť bez ilúzií a neprepadnúť rozčarovaniu** Antonio Gramsci
- 180 **Civilizačný proces neustále napreduje** Norbert Elias
- 182 **Masová kultúra posilňuje politickú represiu** Herbert Marcuse
- 188 **Nebezpečenstvo budúcnosti spočíva v tom, že sa z ľudí môžu stať roboti** Erich Fromm
- 189 **Kultúra je obyčajná** Raymond Williams
- 190 **Stigma označuje vážne diskreditujúcu vlastnosť** Erving Goffman

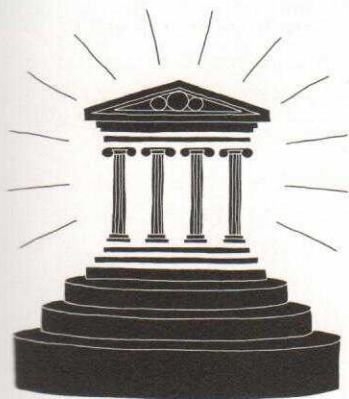
- 196 **Žijeme vo svete, v ktorom je čoraz viac informácií a čoraz menej zmyslu** Jean Baudrillard
- 200 **Moderné identity sú decentrované** Stuart Hall
- 202 **Všetky spoločenstvá sú vytvorené v predstavách** Benedict Anderson
- 204 **Na celom svete sa kultúra tvrdohlavo tlačí do centra pozornosti** Jeffrey Alexander

PRÁCA A KONZUMIZMUS

- 214 **Okázalá spotreba drahých statkov je pre záhalčivého džentlmena cestou k získaniu úctyhodnosti** Thorstein Veblen
- 220 **Puritán chcel byť človekom povolania; my ním musíme byť** Max Weber
- 224 **Technika je, podobne ako umenie, povznášajúcim cvičením ľudskej predstavivosti** Daniel Bell
- 226 **Sofistikácia strojov znižuje kvalifikáciu robotníkov** Harry Braverman

- 232 **Automatizácia dáva pracovníkovi väčšiu kontrolu nad pracovným procesom** Robert Blauner
- 234 **Romantická etika podporuje ducha konzumizmu** Colin Campbell
- 236 **Produktom ovplyvňovania ľudí je určitý stav mysle** Arlie Russellová Hochschildová
- 244 **Spontánny súhlas sa spája s nátlakom** Michael Burawoy
- 246 **Veci nás formujú v rovnakej miere, v akej my formujeme ich** Daniel Miller
- 248 **Feminizácia má len malý vplyv na zmiernenie rodovej nerovnosti** Teri Lynn Carawayová

ÚLOHA INŠTITÚCIÍ

- 254** Náboženstvo je povzdychom utláčaného tvora Karl Marx
- 250** Železný zákon oligarchie Robert Michels
- 251** Zdraví ľudia nepotrebujú byrokráciu na to, aby si našli partnerov, priviedli na svet deti a zomreli Ivan Illich
- 252** Niektorí ľudia páchajú trestné činy v reakcii na istú sociálnu situáciu Robert K. Merton
- 254** Totálne inštitúcie ľudom berú podporné systémy a vlastné ja Erving Goffman
- 270** Vláda je náležitá správa vecí Michel Foucault
- 278** Náboženstvo stráca vierohodnosť a spoločenský význam Bryan Wilson

- 280** Našu identitu a správanie určuje to, ako sme označovaní a zaradovaní Howard S. Becker
- 286** Hospodárska kríza bezprostredne prechádza do sociálnej krízy Jürgen Habermas
- 288** Školstvo slúži naraz v neprospech aj v prospech chudobných Samuel Bowles a Herbert Gintis
- 290** Spoločnosti z času na čas podliehajú morálnej panike Stanley Cohen
- 291** Čas kmeňov Michel Maffesoli
- 292** Ako sa deti z robotníckej triedy dostávajú k robotníckym povolaniam Paul Willis

RODINA A INTIMITA

- 298** Rozdiely medzi pohlaviami vytvára kultúra Margaret Meadová
- 300** Rodiny sú továrne na výrobu ľudských osobností Talcott Parsons
- 302** Na Západe sa človek stal tvorom, ktorý sa spovedá Michel Foucault

- 304** Heterosexualitu treba chápať a skúmať ako inštitúciu Adrienne Richová
- 310** Usporiadanie západných rodín je rôznorodé, premenlivé a nejasné Judith Staceyová
- 312** Manželská zmluva je pracovnou zmluvou Christine Delphyová
- 318** Domáca práca je v priamom rozpore so sebarealizáciou Ann Oakleyová
- 320** Keď láska napokon zvíťazí, musí čeliť všetkým porážkam Ulrich Beck a Elisabeth Beck-Gernsheimová
- 324** Presvedčenia a ideológie podmieňujú sexualitu v rovnakej miere ako fyzické telo Jeffrey Weeks
- 326** Kví teória spochybňuje samotnú podstatu identity Steven Seidman

332 ĎALŠIE OSOBNOSTI SOCIOLOGIE

340 VÝKLADOVÝ SLOVNÍK

344 REGISTER

351 POĎAKOVANIE